

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon
info@ofl.nl

Datum
14 november 2023

Publieksverslag

Betreft	Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving
Vergaderdatum	14 november 2023
Vergadertijd	13:00 - 16:00
Vergaderplaats	Utrecht

Voorzitter Johan Remkes

1. Opening van de vergadering

a. Vaststellen van de agenda.

De voorzitter opent de vergadering en bedankt de leden voor de input die men heeft geleverd.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

b. Mededelingen.

Het ministerie van IenW meldt dat de vervolgvorsie van de aprilbrief in december 2023 aan de Tweede Kamer wordt verzonden. De aanstaande brief van de voorzitter van het Platform wordt meegezonden.

Er volgt een voorstelronde door de deelnemers die voor het eerst aanwezig zijn.

2. Verslag vorige vergadering

a. Verslag van 22 september jl. vaststellen.

De voorzitter constateert dat er geen opmerkingen zijn bij het verslag. Hij stelt het verslag vast.

De voorzitter vraagt naar aanleiding van de (voorlopige) naam van het platform of er nog behoefte is om op deze naam terug te komen. De vertegenwoordigers van de bewoners gaven [de vorige vergadering] aan te hechten aan het woord corridor in de naam.

De voorzitter stelt voor het woord corridor terug te laten komen in de beschrijving van het Platform op de website.

De bewoners vinden dit een goed idee.

De naam van het Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving is hiermee definitief.

b. Acties van 22 september nalopen.

De acties worden doorgelopen en bijgewerkt.

3. Regionale problematiek

De medeoverheden hebben een A-4 voorbereid over de problematiek in hun regio. De voorzitter vraagt of de indieners een toelichting willen geven.

Er wordt toegelicht dat het A-4 een eerste aanzet is en er nog verder aan zal worden gewerkt. De voorzitter voegt toe dat het een document in beweging is en vraagt om aanbevelingen vanuit de vergadering. Genoemd wordt:

- ✦ Het waterbedeffect. De internationale component kan wat nadrukkelijker worden vermeld. Dan sluit dit ook beter aan op de problematiek rondom corridors.
- ✦ Er is behoefte om er een meer gezamenlijk stuk van te maken. Afgesproken wordt opmerkingen uit de vergadering in te passen.
- ✦ De effecten van de Omgevingswet krijgen een plaats in de notitie.
- ✦ Het wordt aangeboden een overzicht te creëren van hetgeen de afgelopen 10 jaar is gebeurd op het gebied van geluid, trillingen en veiligheid en wat er voor de komende 10 jaar nog in de pijpleiding zit.
- ✦ Het gezichtspunt van lokaal- en regionaal bestuur kan wat breder dan alleen gericht op de lasten.
- ✦ Het in kaart brengen van de impact nieuwbouw/spoor wordt van belang geacht.
- ✦ Goederenvervoer en personenvervoer zouden meer gescheiden moeten worden. Een bypass behoort tot de mogelijkheden.
- ✦ Het traject loopt om de extra kosten voor woningbouw in kaart te brengen.

De voorzitter bedankt de opstellers voor de geleverde inspanning en eenieder voor de inbreng vanuit de vergadering. Hij stelt voor om bij de volgende vergadering op 2 februari 2024 een bijgewerkte en aangeklede notitie als agendapunt te bespreken. Hierin komt

dan ook aan de orde waar men lokaal of regionaal tegenaan loopt qua kosten en woningbouwopgave.

4. Oriënterende bespreking

Naar aanleiding van gesprekken met alle deelnemers is in kaart gebracht wat er vanuit verschillende invalshoeken leeft. Deze informatie is samengebracht in de overlegnotitie. De voorzitter vraagt om een reflectie van de leden. Er wordt een ronde gemaakt:

- ✦ Het betreft een compleet verhaal waarin alle dilemma's goed naar voren komen. Wat betreft externe veiligheid rondom gevaarlijke stoffen; Het is veilig, maar wel gebonden aan wet- en regelgeving om het inpasbaar te maken.
- ✦ Het is een evenwichtige achtergrondnotitie. In de nieuwe Nota Ruimte herneemt het rijk de regie op de ruimtelijke orde en onder andere infrastructuur. Hierin wordt ook gekeken naar een klimaatneutrale en circulaire samenleving; mede door duurzamere vervoersstromen.
- ✦ De notitie gaat veel over de verschillende rollen en uitgangspunten en de vraag is hoe wordt samengewerkt aan zo'n enorm complex vraagstuk. Wie is nu precies waarvoor verantwoordelijk. Dat moet goed worden afgesproken.
- ✦ De bewoners zijn tevreden met het concept "brede welvaart", maar benadrukken dat welzijn daarvan onmisbaar onderdeel uitmaakt. De bewoners hebben verder nog enkele vragen; Betreffen de normen voor het goederenvervoer huidige of toekomstige regelgeving? Wat levert het financieel op, hoe verantwoorden we bepaalde investeringen en welke zijn dat? Wat gaat het Rijk doen om de *modal shift* waar te maken? Wat het aspect woningbouw betreft is er geen rekening gehouden met het feit dat alles veel duurder wordt om langs het spoor te bouwen. Verder wordt gesproken over projecten die een lange duur hebben. Dit is geen reden om er niet aan te beginnen, integendeel, des te meer haast heeft het Platform om tot een conclusie te komen. Vanuit de bewoners wordt aangevuld dat een verharding is te merken onder omwonenden, de druk loopt op.
- ✦ De regio merkt op dat het niet aan gemeenten is om voor maatregelen te betalen, maar aan ProRail onder het mom "de vervuiler betaalt".
- ✦ Vanuit de sector wordt gezegd dat de overlegnotitie een prima stuk is. Graag meer aandacht voor de *modal shift*; buis- en pijpleidingen worden gezien als een ideaal alternatief, maar het Rijk investeert hier niet in. Gevaarlijke stoffen zouden via snelwegen vervoerd moeten worden en niet door woonkernen en het spoornet zou om de woonkernen heen moeten rijden. Er is een discrepantie tussen werkelijkheid en het genoemde voorbeeld, maar verder is het een compleet verhaal.

- ✦ Daarnaast voegt een sectorpartij toe het spoorgoederenvervoer te maken heeft met zeer strenge wet- en regelgeving voor gevaarlijke stoffen. Het is juist veilig om deze via het spoor te vervoeren.
- ✦ De regio wil de pilot woningbouw rond het spoor sneller gerealiseerd zien. Een boog kan hierbij helpen, maar het is een korte termijnoplossing die veel geld kost en tijd vergt voor discussie.
- ✦ Vanuit de overheid komt de suggestie om ook de klimaatkant op te nemen om het nog mooier, *last mile* breder te maken.
- ✦ Er wordt opgemerkt dat er weinig cijfers in het stuk staan, maar dat deze wel relevant zijn. Bijvoorbeeld met betrekking tot *modal shift*; wat is er de afgelopen jaren in gedaan en wat heeft het opgeleverd. De *modal shift* is feitelijk gelijk gebleven. Verder is de visie op mobiliteit naar de Tweede Kamer verzonden in het voorjaar. De afstemming van ruimtelijke ordening en voorzieningen moeten worden afgestemd op mobiliteit. Bij personenvervoer wordt gewerkt aan bepaalde doelen, zoals iedere tien minuten een trein, maar bij goederenvervoer moet het gesprek over de doelstellingen nog plaatshebben; Zien de doelstellingen op voorspelbaarheid, autonomie qua geopolitiek, et cetera.
- ✦ De veiligheidsvraagstukken zijn belangrijk voor Brabant. Men wil eigenlijk geen parkeergarages hoeven bouwen in de binnenstad, maar woningen. Wat betreft Basisnet komen partijen er niet goed uit met elkaar. Het mag duidelijker gemaakt worden waarom dit zo'n taai vraagstuk is.
- ✦ De verantwoordelijkheden mogen scherper. Wie betaalt de rekening? Er mist regelgeving op dit punt.
- ✦ Er mag meer feitelijke informatie worden opgenomen over emplacementen, over de Betuweroute en over het feit dat de remmen nu van kunststof zijn en het remmen minder geluid geeft. De vraag is of er dan meer treinen gaan rijden of dat de normen worden aangescherpt [naar beneden worden bijgesteld].
- ✦ De schrijvers van de notitie krijgen complimenten. Deze is redelijk compleet en dat is knap in zo'n kort tijdsbestek. Er is duidelijk naar de diverse belangen geluisterd.

Het secretariaat licht toe dat de overlegnotitie het resultaat is van alle gesprekken die zijn gevoerd. Ook zijn gesprekken verwerkt met potentiële leden die niet aan tafel zijn gekomen, maar wel waren benaderd. Het is een achtergrond-, een basisdocument. Naar aanleiding van de bespreking wordt aangevuld:

- Veiligheid; de voorbeelden zijn genoteerd en gehoord, maar betreft niet noodzakelijkerwijze een complete opsomming.

- De basis van het platform is de gezamenlijkheid.
- Noordtak en Zuidtak; dit voorbeeld is uit simpelheid naar voren gekomen als referentiekader. Hiermee wordt niet vooruitgelopen op discussies in andere groepen.
- Ontwikkelingen rondom geluid en trillingen zijn ongewis en concentreren zich daarom op toepassing van techniek en welke aanvullende wet- en regelgeving nodig is.
- Woningbouw; om dit beter in beeld te krijgen moeten er gegevens over komen.
- Benadering platform; De lange termijn staat voorop in dit stuk.
- Er zal aandacht komen voor het aanvullen van de notitie met feiten en cijfers.

De voorzitter stelt dat de aanvullingen verrijkend zijn. De overlegnotitie is een dynamisch stuk in waaraan verder wordt gewerkt. Er wordt verder gesproken over de inhoud van de overlegnotitie.

De voorzitter vraagt of inzichtelijk kan worden gemaakt welke consequenties de *modal shift* heeft. Afgesproken wordt de uitkomst te agenderen voor de vergadering van twee februari 2024.

5. Conceptbrief voor de staatssecretaris

Alle leden van het platform zijn verzocht input te leveren voor de brief aan de staatssecretaris [deze brief is op 30 november verzonden aan de staatssecretaris]. De staatssecretaris zal de brief van het Platform in december 2023 meezenden met haar eigen brief aan de Tweede Kamer over de consultatienota. [dit is gebeurd op 20 december 2023]

6. Publiceren documenten op website

Wat de voorzitter betreft zijn de stukken akkoord voor plaatsing. De leden zijn het met hem eens. Het enige dat de voorzitter van belang acht, is dat men elkaar in het Platform niet voor verrassingen plaatst.

7. Rondvraag

De vergaderlocatie wordt volgende keer een andere.

8. Sluiting

De voorzitter sluit om 15:25 uur de vergadering.

